

LIETUVIŲ
LITERATŪROS
IR TAUTOSAKOS
INSTITUTAS

INSTITUTE OF
LITHUANIAN
LITERATURE
AND FOLKLORE

ISSN 1822-3656

EARLY
LITHUANIAN
LITERATURE
60

VILNIUS 2025

SENOJI
LIETUVOS
LITERATŪRA
60

Redakcinė kolegija / Editorial board

vyriausiasis redaktorius / editor-in-chief

doc. dr. MINTAUTAS ČIURINSKAS

*Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas /
Institute of Lithuanian Literature and Folklore*

doc. dr. DALIA DILYTĖ

*Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas /
Institute of Lithuanian Literature and Folklore*

doc. dr. ONA DILYTĖ-ČIURINSKIENĖ

*Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas /
Institute of Lithuanian Literature and Folklore*

prof. dr. PIETRO U. DINI

Università di Pisa / University of Pisa

prof. habil. dr. JOLANTA GELUMBECKAITĖ

*Goethe-Universität Frankfurt am Main /
Goethe University Frankfurt*

doc. dr. DARIUS KUOLYS

Vilniaus universitetas / Vilnius University

doc. habil. dr. ILJA LEMEŠKIN

*Praha lingvistų būrelis, Lietuvių kalbos institutas /
Prague linguistic circle, Institute of the Lithuanian
Language*

doc. dr. SIGITAS NARBUTAS

*Lietuvos mokslų akademijos Vrublevskių
biblioteka / Wroblewski Library of the
Lithuanian Academy of Sciences*

prof. dr. ZHANNA NEKRASHEVICH-
KAROTKAJA

*Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu /
Adam Mickiewicz University in Poznań*

prof. habil. dr. JAKUB NIEDŹWIEDŹ

*Uniwersytet Jagielloński (Kraków) /
Jagiellonian University (Cracow)*

prof. habil. dr. MATHIAS NIENDORF

Greifswaldo universitetas / Universität Greifswald

prof. DIRK SACRÉ

*Katholieke Universiteit Leuven /
Catholic University of Leuven*

dr. CHRISTIANE SCHILLER

*Humboldtų universitetas Berlyne /
Humboldt University of Berlin*

doc. dr. ŽAVINTA SIDABRAITĖ

*Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas /
Institute of Lithuanian Literature and Folklore*

doc. habil. dr. VAIDAS ŠEFERIS

*Masaryko universitetas Brno (Čekija) /
Masarykova univerzita Brno*

dr. MAGDALENA ŚLUSARSKA

*Instytut Badań Literackich Polskiej Akademii Nauk
(Warszawa) / The Institute of Literary Research
of the Polish Academy of Sciences (Warsaw)*

prof. habil. dr. SERGEJUS TEMČINAS

*Lietuvių kalbos institutas, Lietuvių literatūros ir
tautosakos institutas / Institute of the Lithuanian
Language, Institute of Lithuanian Literature and
Folklore*

prof. habil. dr. EUGENIJA ULČINAITĖ

Vilniaus universitetas / Vilnius University

prof. habil. dr. PIOTR URBAŃSKI

*Uniwersytet im. Adama Mickiewicza w Poznaniu /
Adam Mickiewicz University in Poznań*

dr. MIKAS VAICEKAUSKAS

*Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas /
Institute of Lithuanian Literature and Folklore*

dr. ASTA VAŠKELIENĖ

*Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas /
Institute of Lithuanian Literature and Folklore*

Sudarė, parengė / Compiled by MINTAUTAS ČIURINSKAS

Redagavo / Edited by RIMA BERTAŠAVIČIŪTĖ

Santraukas į anglų kalbą vertė / Summaries translated by DIANA BARTKUTĖ BARNARD

Projektą pagal „Valstybinę liuanistinių tyrimų ir sklaidos

2025–2030 metų programą“ finansavo Lietuvos mokslo taryba

Projekto finansavimo sutarties Nr. S-LISs-25-10

© Rokas Gelažius, apipavidalinimas, 2025

© Lietuvių literatūros ir tautosakos institutas, 2025

Išleina dukart per metus

ISSN 1822-3656

Senoji Lietuvos literatūra referuojama tarptautinėse duomenų bazėse

MLA International Bibliography ir EBSCO Discovery Service

Turinys

- 9 PRATARMĖ. *Mintautas Čiurinskas*

S T R A I P S N I A I

- 15 MINTAUTAS ČIURINSKAS. Vilnius ir Krokva ankstyvojoje Lietuvos lotyniškojoje poezijoje ir šv. Kazimiero kulto istorijoje: paralelės ir opozicijos
- 59 ANTONI K. URMAŃSKI. Apie Vilniaus miestiečių romanizavimą, arba Ką veikia Ciceronas 1620 m. vilkiere
- 84 DARIUS KUOLYS. Lietuvių kalba ir Lietuvos Didžiosios Kunigaikštystės politinė savimonė: XVIII amžiaus tekstų liudijimai
- 121 MAGDALENA ŚLUSARSKA. Pijarzy na Litwie. Próba charakterystyki
- 183 KĘSTUTIS GUDMANTAS. Palemono mitas Žemaitijoje: XVIII a. antra pusė – XX a. pradžia
- 239 ŽAVINTA SIDABRAITĖ. Danieliaus Gottliebo Settegasto knygos apie bites lietuviškieji leidimai kaip kultūrinio transfero atvejais

P U B L I K A C I J O S

- 265 СЕРГЕЙ ЮРЬЕВИЧ ТЕМЧИН. Домонгольская толковая гимнография: 2. Два канона Рождеству (публикация источника)

R E C E N Z I J O S

- 283 СЕРГЕЙ ЮРЬЕВИЧ ТЕМЧИН. Каталог молдавских и валашских церковнославянских рукописей в собрании Овчинникова
- 289 ANOTACIJOS. *Liucija Citavičiūtė, Mintautas Čiurinskas, Simona Mocejūnaitė-Vaitkienė, Žavinta Sidabraitė, Mindaugas Šinkūnas*
- 303 KRONIKA. *Ona Aleknavičienė, Liucija Citavičiūtė, Rimantė Jagelavičiūtė, Žavinta Sidabraitė, Viltė Stukaitė*

Contents

- 11 FOREWORD. *Mintautas Čiurinskas*

ARTICLES

- 15 MINTAUTAS ČIURINSKAS. Vilnius and Kraków in Early Latin Poetry of Lithuania and in the History of St Casimir's Cult: Parallels and Contrasts
- 59 ANTONI K. URMAŃSKI. On the Romanisation of the Vilniusites, or What Cicero Is Doing in the Municipal Statutes of 1620
- 84 DARIUS KUOLYS. The Lithuanian Language and Political Self-Awareness of the Grand Duchy of Lithuania: Evidence from Eighteenth-Century Texts
- 121 MAGDALENA ŚLUSARSKA. Piarists in Lithuania. An Endeavour to Capture the Essence
- 183 KĘSTUTIS GUDMANTAS. The Palemon Myth in Samogitia: The Second Half of the Eighteenth Century to the Early Twentieth Century
- 239 ŽAVINTA SIDABRAITĖ. Lithuanian Editions of Daniel Gottlieb Settegast's Books on Bees as a Case of Cultural Transfer

PUBLICATIONS

- 265 SERGEJUS TEMČINAS. Pre-Mongol Exegetical Hymnography. Part 2: Two Canons for Christmas (Publication of a Source)

REVIEWS

- 283 SERGEJUS TEMČINAS. Catalogue of Church Slavonic Manuscripts of Moldavian and Wallachian Origin in Ovchinnikov's Collection
- 289 ANNOTATIONS. *Liucija Citavičiūtė, Mintautas Čiurinskas, Simona Mocejūnaitė-Vaitkienė, Žavinta Sidabraitė, Mindaugas Šinkūnas*
- 303 CHRONICLE. *Ona Aleknavičienė, Liucija Citavičiūtė, Rimantė Jagelavičiūtė, Žavinta Sidabraitė, Viltė Stukaitė*